

BOHOR ŽARI...

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL

ŠMARJE PRI JELŠAH

ŠTEVILKA 4.

LETO 5

SEPTEMBER 1983

Poštšina plačana pri pošti
63240 Šmarje pri Jelšah

VSEBINA:

Stran 2 – Do konca leta še precej nalog.

Stran 3-5 – Dobitniki občinskih priznanj.

Stran 5 – Povečati kmetijsko proizvodnjo.

Stran 6-8 – Praznujemo v KS Podsreda in Osrednek.

Stran 8-9 – Spominski park Trebče.

Stran 10 – Iz obiska v pobrateni občini Arilje SR Srbija.

Stran 11 – Obramba in zaščita – usposabljanje.

Stran 12 – Novice in zanimivosti.

Z delom iz težav

V teh prvih septembrskih dneh praznujemo 9. september, praznik občine Šmarje pri Jelšah, kot spomin na dan osvoboditve Kozjanskega leta 1944. To je hkrati spomin na velike dni revolucionarne borbe, na številne žrtve, ki jih je za svobodo in socialno revolucijo daroval naš kos slovenske zemlje, in priložnost, da se ozremo na prehojeno pot, poglobljeno ocenimo doseženo stopnjo razvoja in na tej osnovi začrtamo nove smeri in cilje.

Kaj lahko rečemo o opravljenem delu? Razvoj še daleč ni bil tako skokovit in opazen na vsakem koraku, kot je bilo to pred leti. A to smo pričakovali. Naš razvoj bo poslej bolj umirjen, vsak dinar, ki ga bomo vlagali v nove industrijske, kemijske ali kakšne druge zmožljivosti, bomo morali tehtno obrniti. V združenem delu ugotovljamo, da naše gospodarstvo relativno dobro posluje, nekoliko bolj pa nas skrbijo nekatera ne ravno ugodna gibanja na področju zdravstva, izobraževanja, socialnega varstva. Kmetijstvo, ki je ena izmed osrednjih razvojnih smeri v naši občini, dosega kar ugodne rezultate, a nam hkrati odkriva še cel kup slabosti in pomankljivosti, ki ovirajo hitrejši razvoj in večje pridelke, pa naj si bodo to neurejena cenovna razmerja, pomanjkanje reprodukcijskega materiala ali problemi v organiziranju proizvodnje.

Že v lanskem letu smo se zavedali, da nas v prihodnje čakajo težka leta, leta odrekani, pa tudi truda in boljšega dela za to, da izplavamo iz težav. Prav je, da se ne slepimo in si delamo utvar in da stojimo trdno na tleh, ker vemo, da bomo živeli le od tega, kar bomo ustvarili, da nam nihče ničesar ne bo podaril. Danes, ko smo vsi v skrbeh za naš jutri, se najbrž marsikdo spomni Titovih besed: „Težko nam je, toda kdaj nam je bilo lahko?“ Besede, iz katerih veje globok realizem, a tudi vera v našo trdoživost, s katero smo pisali svetle strani zgodovine.

Čeprav sedanjega položaja ne moremo avtomatično primerjati s težavnimi obdobji, ki smo jih preživljali v preteklosti, bi

vendarle kazalo spomniti, da smo velikanske težave v času obnove po osvoboditvi in v času informbiroja, Stalinovega agresivnega pritiska in ekonomske blokade, z maksimalno mobilizacijo vseh naših moči uspešno premagovali. Iz položaja, ki je bil za mnoge na videz brezhiben, smo se izvlekli samo z izredno delovno zagnanostjo in ustvarjalnostjo.

našega boljšega življenja. Ozračje, ki spodbuja k enotnosti misli in dejanj, moramo danes povsod širiti in utrjevati.

Letošnje osrednje praznovanje občinskega praznika bo v krajevnih skupnostih Osrednek in Podsreda, vendar bomo v tem času na območju celotne občine odpirali nove, pomembne oblike gospodarskega in družbenega

Pravimo, da smo predobro živeli, se razvadili in spridili. Kanček resnice je v tem, čeprav s tem priznavamo, da smo se pustili zapeljati gmotnemu udobju, ki nam ga je omogočil nagel razvoj po zadnji vojni. V tem je tudi priznanje, da sta nam socializem in samoupravljanje omogočila lažje in boljše življenje.

Tudi tokrat je izhod iz naše zagate en sam. Več proizvesti in več prodati predvsem na svetovna tržišča. Za delo mora po svojih najboljših močeh in sposobnostih poprijeti vsakdo, saj lahko samo vsi skupaj potegnemo naprej voz našega razvoja,

standarda. Ob dnevih praznovanja, ko bodo z nami delegacije bratskih, prijateljskih in sosednjih občin, je prav, da jim izkažemo pozornost in izrazimo pristrčno dobrodošlico. Takšno sodelovanje nas bogati kot ljudi in kot družbo in je porok za enotnost, ki nam je v teh časih še kako potrebna.

Vsem občanom šmarske občine čestitam k prazniku z željo, da bi čez leto dni že lahko pokazali nove dobre rezultate naših skupnih naporov.

Predsednik Sob
Anton Dirnbek

DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM ČESTITAMO

„9. SEPTEMBER“

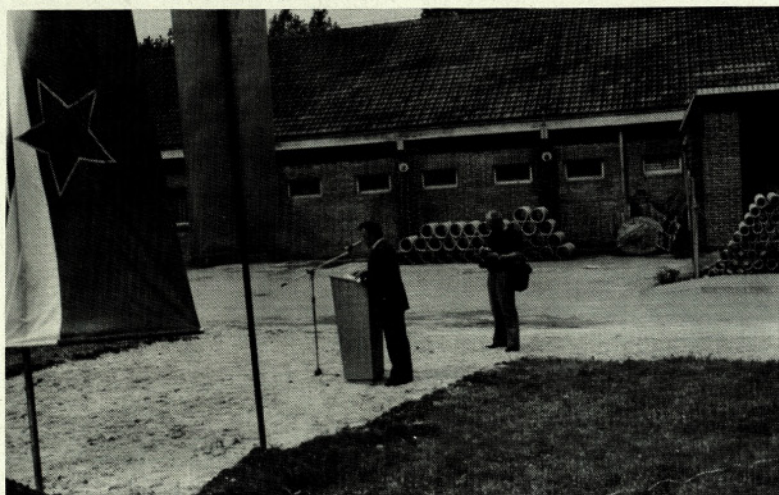
PRAZNIK OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

Skupščina občine in družbeno politične organizacije

DO KONCA LETA ŠE PRECEJ NALOG

Do konca leta, ko se običajno delajo končni obračuni naše uspešnosti, so ostali še štirje meseci. Ostalo je malo časa za uresničitev vseh nalog, ki smo si jih na začetku leta zadali, toda z angažiranjem vseh bomo prav gotovo dosegli načrtano oziroma tisto, kar je v danih pogojih realno mogoče.

Tudi načrtana investicijska politika, je taka, da bo v naslednjih letih izdatno povečala izvoz. K temu bo v največji meri prispevala investicija v Steklarstvo „Boris Kidrič“, ki bo podvojila svoj izvoz. V letošnjem letu je osnovna naloga priprava tehnične in druge dokumentacije, za kar ostaja sorazmerno malo

Polaganje temeljnega kamna za sirarno.

tacije za izgradnjo hlevov na Imenskem polju, začetek regulacije Mestinjske, ki bo omogočila melioracijo Pristavškega polja, so naloge, ki nas čakajo in ki morajo biti realizirane, če hočemo izvršiti naloge, ki jih pred vse nas postavlja srednjeradni družbeni plan.

Za družbeno politično skupnost je izjemnega pomena izgradnja Sirarne v Šmarju pri Jelšah, ki uspešno napreduje k svojemu zaključku.

Napori, da bi dosegli ustrezno stopnjo rasti zaposlenih v naši občini, so izkazani v 2,5 odstotni rasti zaposlenih, kar je dokaj ugodno glede na nizko rast zaposlenosti v SRS. V kratkem pa bomo pridobili še nekaj novih delovnih mest (obrat v Viršanju, Pristava), ki bodo omogočila dodatno zaposlitev občanov. Vse to pa je še premalo, da bi zaposlili ves naravni priliv in latentno delovno silo, ki jo je še vedno veliko. Še posebej pereče je to v južnem delu občine.

Komunalna infrastruktura je področje, ki je za naše občane med najpomembnejšimi. Kljub pomanjkanju sredstev pa uspešno rešujemo nekatere probleme cestnih povezav (obvoznica Rogaška Slatina, rekonstrukcija ceste Pristava — Belo, rekonstrukcija ceste

Železnograd — Podsreda in nekatere manjše) in dograditev vodovodnega, elektro in PTT omrežja. Z doseženim na tem področju smo lahko zadovoljni. Seveda pa je tudi prisotna velika angažiranost občanov tako z lastnimi sredstvi kot z delom in pomoč mladinskih delovnih brigad.

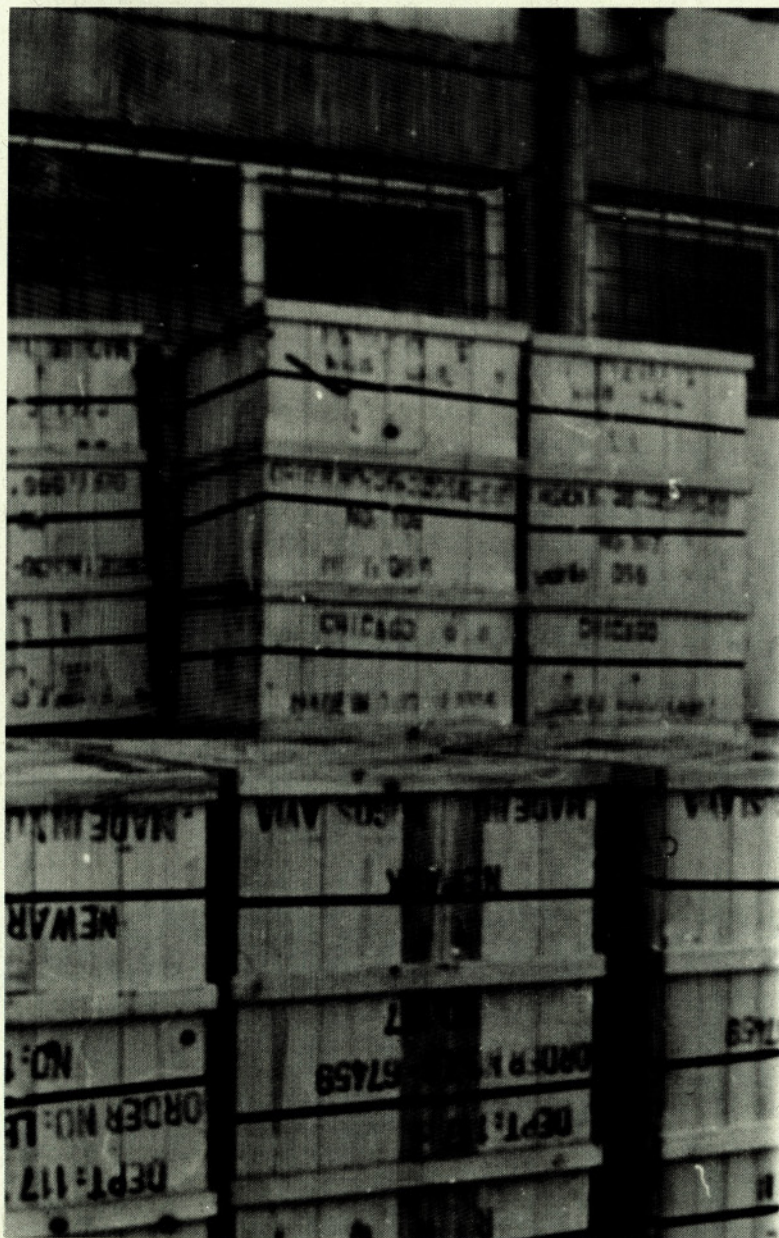
Razvoj Spominskega parka Trebče s svojo kulturno in gostinsko turistično ponudbo naj bi v bodoče pomembno prispeval k razvoju turizma v občini.

Nekateri programi s področja kulturne ponudbe se uspešno uresničujejo (sanacija gradu Podsreda, lekarna Olimje, ureditev ožjega območja Trebče itd). Turistična ponudba je obogatena z adaptiranim gostiščem na Bavinini. Predvidoma pa naj bi se še v tem letu pričela izgradnja gostišča v Kozjem.

Prav gotovo so to delčki v kasnejši celotni podobi Parka, ki v tem trenutku ne dajejo velikih rezultatov, vendarle pa pomenijo pomembno spodbudo za naprej.

V pogojih, kakršnih živimo in delamo, je potrebno veliko naporov tudi za rezultate, ki na oko niso posebej veliki. To pa je dokaz, da se tudi v težjih pogojih da in mora napredovati.

Marjan Babič

Povdarek na izvozu.

Načrtovanje je v razmerah, ko se pogoji gospodarjenja in razvoja hitro spreminjajo, zelo težko. Morda smo bili na nekaterih področjih pri tem presmeli, toda kljub temu moramo težiti za uresničitvijo zastavljenega.

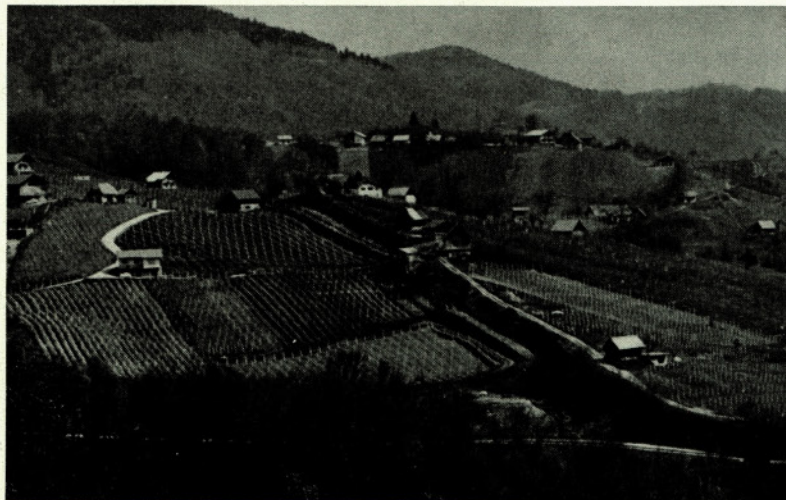
Splošno znana dejstva o dokaj veliki zadolženosti Jugoslavije v svetu so nam narekovala, da smo tudi letos v razvojne dokumente zapisali kot osnovno nalogo povečanje izvoza našega gospodarstva. Do sedaj nismo v celoti uresnili zastavljenega plana. Njegova 100 % uresničitev do konca leta pa je nujnost in po zatrjevanju večine izvoznikov bo to tudi uresničeno.

časa.

Osnovni predpogoj za realizacijo tega projekta pa je izgradnja razdelilne trafo postaje v Rogaški Slatini, ki se je že začela.

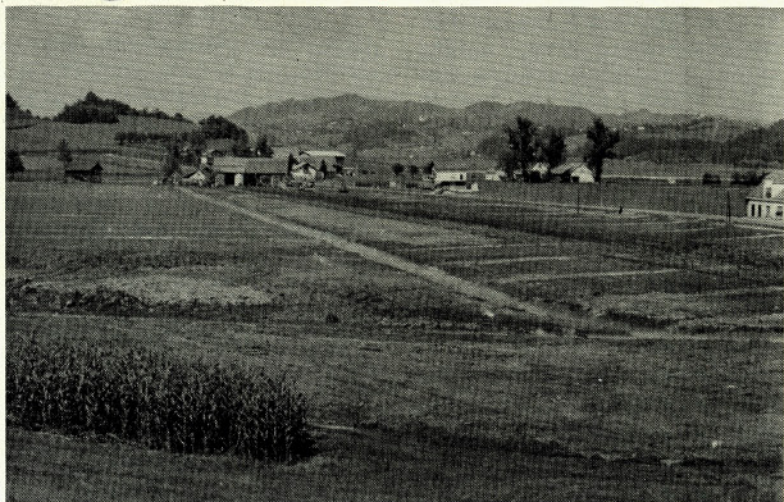
Tudi proizvodnja hrane je naloga, ki ji je dana v razvojnih dokumentih posebna pozornost. Proizvodnja v družbenem sektorju ob nadaljnjem pospeševanju zasebnega kmetijstva je ena naših osrednjih nalog. Toča, ki nas je prizadela tudi letos, je ponovno zmanjšala pridelek, ki smo ga z optimizmom pričakovali.

To pa ne sme biti razlog, da ne bi še z večjim elanom pristopili k realizaciji načrtanega v tem letu. Priprava dokumen-

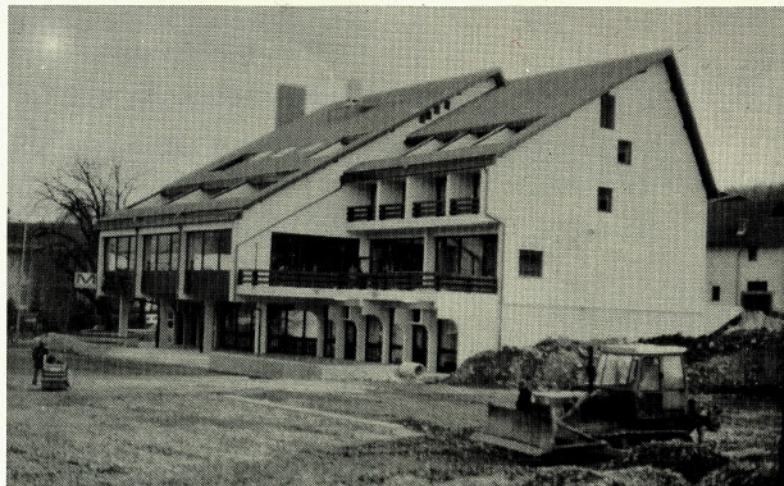

V kmetijstvu je naša perspektiva.

Bogatejši smo za ...

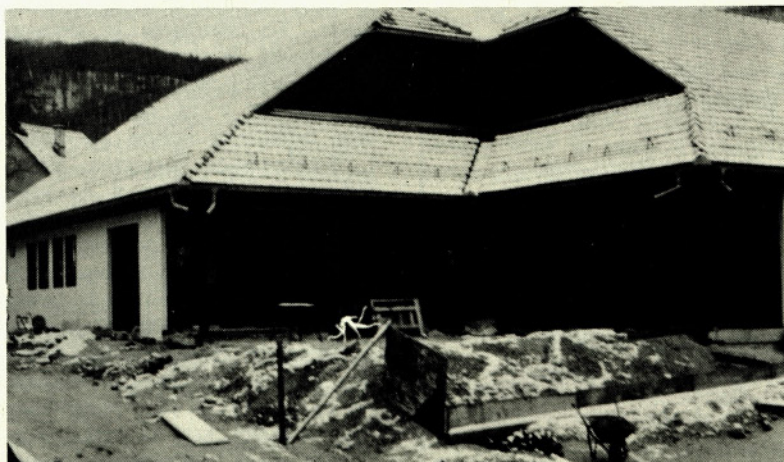
... meliorirano Imensko polje

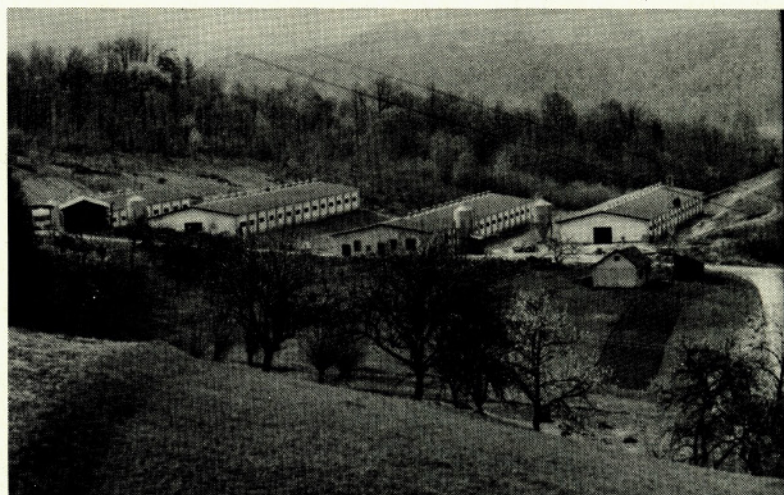
... „Šmarski hram“

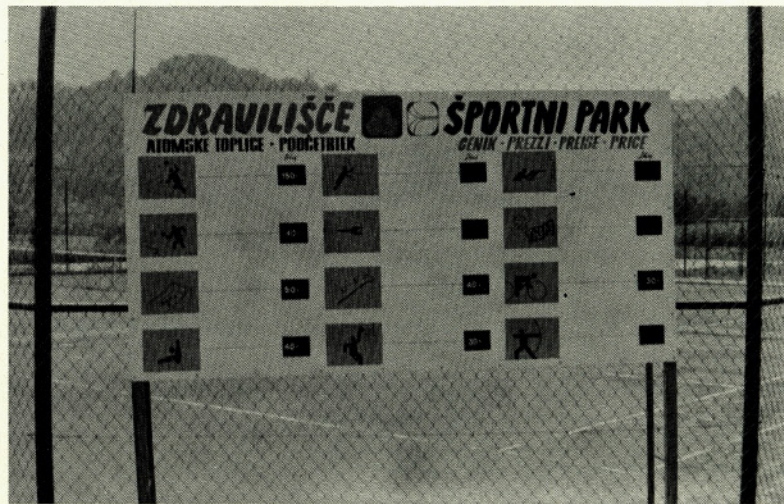
... nove zmogljivosti v Vitalu

... trgovino v Bistrici ob Sotli

... kokošjo farmo v Hajnskem

... športni park zdravilišča Atomske toplice.

PRIZNANJA SKUPŠČINE OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH za leto 1983

PLAKETA „9. SEPTEMBER“

Janez SLOVENC – POPAJ

Tovariš Janez Slovenc – Popaj je prvoborec NOV in nosilec Partizanske spomenice 1941. Leta 1942 je s skupino borcev II. grupe odredov prišel na Kozjansko in kmalu postal komisar II. čete Kozjanskega bataljona, ki je februarja 1943 na Osredku zaradi izdajstva skoraj v celoti padla. Popaj je pozneje še daljša sodeloval v organizaciji in vodenju partizanskega gibanja na Kozjanskem.

Po osvoboditvi je opravljal različne politične in delovne naloge širom Slovenije, vedno pa se rad vrača na Kozjansko med ljudi, ki so nesebično pomagali borcem. Rad jim pomaga, spodbuja in svetuje, še posebej zavzeto pa sodeluje z mladino tako pri prenašanju revolucionarnih tradicij kot pri organizaciji pohoda po poteh Kozjanskega bataljona. Je pobudnik postavitve spominskega obeležja pri Preskarjevem mlinu na Osredku in izjemno aktivno pomaga pri obnovi Podsedškega gradu in postavitvi razstave „Kozjansko v NOB“.

Janez Slovenc – Popaj je svetel primer borca in revolucionarja, ki ni nikoli pozabil na ljudi, ki so že v prvih dneh vojne nesebično podpirali NOB.

Jože UNVERDORBEN

Tovariš Jože Unverdorben je že vrsto let eden najaktivnejših družbenopolitičnih delavcev v šmarski občini. V tem obdobju je opravljal mnogo pomembnih in odgovornih dolžnosti. Zelo tankočutno in pozorno zna prisluhniti težavam, ki jih imajo delovne organizacije in društva ter posamezniki, in jim po svojih močeh nesebično pomagati ali svetovati. Kot predsednik Občinske konference SZDL in član ostalih družbenopolitičnih organizacij je pomembno prispeval k vsestranskemu napredku naše občine. Posebno skrb posveča samoupravnemu razvoju krajevnih skupnosti, oblikovanju in usposabljanju poravnalnih svetov, še posebno velik pa je njegov prispevek pri razvoju in dograjevanju tako rednega kot tudi samoupravnega sodstva.

PRIZNANJE „9. SEPTEMBER“

Gozdno GOSPODARSTVO
BREŽICE

Gozdno gozdarstvo Brežice že vrsto let pristno sodeluje s krajevnimi skupnostmi z ožjega območja Kozjanskega. Z velikim posluhom za probleme ljudi in krajev iz tega področja je gozdno gospodarstvo sodelovalo pri reševanju problemov, predvsem na področju gozdnih in krajevnih cest.

Veliko pomoč nudi GG Brežice tudi pri akcijah, ki se odvijajo v Spominskem parku Trebče, v letošnjem letu pa z znatnimi finančnimi sredstvi sodeluje tudi pri rekonstrukciji ceste z Železnega do Podsreškega gradu.

IVAN JAGRIČ

Tovariš Ivan Jagrič z Osredka je primer aktivnega družbenopolitičnega in društvenega delavca, ki mu ni žal ne časa ne poti, da pripomore k hitrejšemu razvoju naše družbe in svojega ožjega področja. V Krajevni skupnosti Osredka je opravljal vrsto dolžnosti: bil je predsednik krajevnih konference SZDL in predsednik sveta krajevnih skupnosti. Z veliko vztrajnostjo in posluhom za težave sovaščanov so v tem času v krajevno skupnost Osredka napeljali elektriko, vodo in izboljšali cestne povezave.

Aktivno se udeležuje tudi v lovski organizaciji.

Vekoslav ŠKRABL

Tovariš Vekoslav Škrabl je že več kot dvajset let vodja podružnične šole na Kristan vrhu. Pod njegovim vodstvom se šola ves čas aktivno vključuje v kulturno in politično delo kraja. Po dograditvi novega šolskega poslopja 1977. leta je kolektiv sam organiziral celodnevno šolo, prvo v občini, ki ima v kraju veliko podporo. Z dobrim delom in povezanostjo s starši dosegajo učenci te šole dobre učne uspehe in so uspešni tudi pri nadaljnjem šolanju in vključevanju v življenje.

Tovariš Škrabl je s svojim delom veliko prispeval k uspehu šole in razvoju šolstva v naši občini. Aktivno se vključuje tudi v družbenopolitično in samoupravno delo v kraju, delovni skupnosti in različnih organizacijah na ravni občine.

Franc ŠKERBEC

Tovariš Franc Škerbec s Pokleka je aktivni družbenopolitični delavec v krajevni skupnosti Podsreda. Vrsto let si uspešno prizadeva za vsestranski razvoj te krajevnih skupnosti na vseh področjih življenja in dela. Je nosilec mnogih akcij, vesten dele-

gat, še posebej pa se je angažiral v pripravi na praznovanje občinskega praznika.

Ivan DROFENIK

Tovariš Ivan Drofenik je že vrsto let vesten in požrtvovalen družbenopolitični delavec v krajevni skupnosti Kristan vrh. Us-

pešno opravlja številne dolžnosti in za njihovo kvalitetno izvrševanje žrtvuje veliko znanja, časa in truda. Izjemno si je prizadeval pri organizaciji gradnje kulturno-gasilskega doma, mrliške vežice, avtobusnih postajališč, urejanju vaških cest in mnogih drugih stvari, pomembnih za razvoj krajevnih skupnosti.

SVET ZVEZE KOMUNISTOV V KRAJEVNI SKUPNOSTI KOZJE

Svet ZKS ima kot oblika dela Zveze komunistov osrednji namen povezovati osnovne organizacije in komuniste v enotno in usklajeno aktivnost pri najpomembnejših vprašanjih življenja in dela delovnih ljudi in občanov. Svet ZKS v Krajevni skupnosti Kozje je pri tem zelo uspešen. Uspel je povezati OO ZK v Kozjem in sosednjih krajevnih skupnostih (Podsreda, Buče itd) za poenoteno aktivnost v socialistični zvezi pri razreševanju problemov zdravstva, kmetijstva, preskrbe, razreševanju gospodarskih vprašanj itd. Je tudi iniciator številnih drugih aktivnosti pri razrešitvi problemov na območju, kjer deluje. Svet ZKS v KS Kozje je zgled, kako se lahko in morajo skupno reševati problemi določenega okolja.

AERO KLUB VELENJE

Aero klub Velenje praznuje letos dvajsetletnico svojega delovanja in je najmlajši jugoslovanski aero klub. V svojem delovanju se je povezal daleč preko lokalnih meja. Posebno pomembno nalogo opravlja klub pri urejanju in izpopolnjevanju rezervnih pilotov JLA in pilotov teritorialne obrambe, pri čemer pokriva tudi področje naše občine.

Aero klub Velenje vzorno sodeluje pri različnih manifestacijah družbenega in propagandnega pomena. V naši občini sodeluje že od leta 1978 na vseh praznovanjih občinskega praznika in številnih krajevnih praznikih v občini Šmarje pri Jelšah.

DENARNE NAGRADE

ZDRUŽENJE BORCEV
NOV PODSREDA

Združenje borcev NOV Podsreda obsega področje dveh krajevnih skupnosti: Osredka in Podsrede. Združenje je aktivno in delovno še posebej pri prenašanju tradicij NOB na mlade generacije in v ta namen vsako leto organizira Pohod po poteh I. Kozjanskega bataljona. Borci aktivno sodelujejo tudi na vseh proslavah in političnih manifestacijah, največjo pozornost pa posvečajo vsakoletni komemoraciji v spomin na bitko II. čete Kozjanskega bataljona, ki je padla februarja 1943 leta na Osredku. Zasluga borcev iz teh krajev pa je tudi, da se je z njihovim sodelovanjem kraj te bitke, Preškarjev mlin, spominsko obeležil.

PROGRAM PRIREDITEV OB PRAZNIKU
OBČINE ŠMARJE PRI JELŠAH

NEDELJA — 4. september

8.00 — Podsreda: Tekmovanje LD v streljanju na glinaste golobe

18.00 — Rog. Slatina: Prijateljska košarkaška tekma ŽKK Rog. Slatina — Monting Zagreb

SREDA — 7. september

— Rog. Slatina: Pričetek občinskega prvenstva v tenisu

PETEK — 9. september

11.00 — Rog. Slatina: Slovesnost ob 20-letnici GOKOP

18.00 — Virštanj: Otvoritev obrata TOPER na Virštanju

19.00 — Atomske toplice: Podčetrtak: Kulturno zabavna prireditev z modno revijo KORS-a in javno radijsko oddajo NT — Bazen AT

20.00 — Rog. Slatina: Otvoritev razstave likovnih del Staneta Jagodiča — Razstavni salon Rog. Slatina

— Kozje: Svečana seja skupščine KS Kozje ob prazniku občine

Športna srečanja po KS

SOBOTA — 10. september

8.00 — Kozje: Občinsko tekmovanje z MK

9.00 — Atomske toplice: Finalni del občinskega prvenstva v tenisu in otvoritev športnega parka pri hotelu v Atomskih toplicah

10.00 — Pristava pri Mestinju: Slovesnost ob krajevnem prazniku in otvoritev razširitve obrata TT Prebold v Pristavi pri Mestinju

— Bistrica ob Sotli: Otvoritev razstave plastik Borila Čeha in Karla Kuharja, OS Bistrica ob Sotli

20.00 — Šmarje pri Jelšah: Sprejem delegacij pobratenih občin

Športna srečanja po KS

NEDELJA — 11. september

9.00 — Podsreda: Svečana seja občinske skupščine in vodstev DPO — kulturni dom

11.00 — Grad pri Podsredi: Osrednje sodelovanje ob prazniku občine in srečanje borcev II. grupe odredov

Športna srečanja po KS

NEDELJA — 18. september

11.00 — Kozje: Pobratenje GD Kozje in PGD Planina Donja gasilsko tekmovanje

Športna srečanja po KS

AKTIV MLADIH ZADRUŽNIKOVA TO KOOPERANTOVA ŠMARJE PRI JELŠAH

Mladi zadružniki na celotnem šmarskem področju so organizirani v temeljni organizaciji kooperantov in so v zadnjih letih dosegli zavidanja vredne uspehe. Aktivno se vključujejo v samoupravno, družbenopolitično in strokovno delo v okviru kmetijskega kombinata in kmetijstva v občini nasploh. Doseženi so vidni rezultati v številni krepitvi in vključevanju novih mladih kmetovalcev v aktiv v vseh zadružnih enotah v občini. Na raznih tekmovanjih so dokazali strokovno znanje, saj so bili leta 1980 regijski prvaki, leta 1981 regijski in republiški prvaki, pa tudi sedaj so med prvimi v regiji in republici. Za svoje dosedanje uspešno delo so prejeli med drugim tudi priznanje Zadržne zveze Slovenije.

Franc KOMERIČKI

Tovariš Franc Komerički je znan in dolga leta zelo aktiven družbenopolitični delavec v občinski in krajevni organizaciji socialistične zveze delovnih ljudi. V Rogaški Slatini, kjer je pred upokojitvijo vseskozi aktivno sodeloval v samoupravnih organih Steklarne „Boris Kidrič“, je praktično celo povojno obdobje pomagal pri razvoju krajevne samouprave in reševanju številnih problemov. Z razumevanjem in dobro besedo zna z ljudmi vzpostaviti pristne odnose in jih vključevati v družbeno koristna dela, kar se še posebej pozna pri delu z mladimi v Planinskem društvu. Za svoje dosedanje delo je že prejel priznanje Krajevne skupnosti Rogaška Slatina in Priznanje Osvobodilne fronte.

Povečati kmetijsko proizvodnjo

Proizvodnjo in razvoj kmetijstva na področju občine Šmarje organizira Kmetijski kombinat v družbenem in privatnem sektorju, zato so proizvodni in razvojni rezultati delo združenih kmetov in delavcev kombinata ter drugih občanov, ki imajo pogoje za kmetijsko proizvodnjo. Kmetijstvo v občini je v preteklem obdobju doseglo zopet nekaj dobrih proizvodnih rezultatov.

V tem obdobju daje družba kmetijstvu večji poudarek, čeprav se to materialno niti ne odraža v širjenju investicij, je pa povečanje kmetijske proizvodnje ena osnovnih nalog družbe v okviru stabilizacijskih prizadevanj. To je osnovno načelo, ki ga upošteva tako delovna organizacija kot kmetije tega področja.

Ena pomembnejših nalog preteklega in bodočega obdobja je pridobivanje novih kmetijskih površin z večjo proizvodno sposobnostjo, to je izvajanje melioracij in komasacij, ustvarjanje večjih kompleksov za proizvodnjo ter povečanje obsega zemljišč v družbenem sektorju. Letos je prvič organizirana proizvodnja na enem od takšnih kompleksov, to je na Imenskem polju, na 208 ha kmetijskih zemljišč. Razen pridobivanja novih zemljišč je bistvo uspeha te akcije skupna obdelava teh zemljišč. Impozanten je pogled na enotno polje 200 ha koruze v šmarski občini. Takšnih in manjših kompleksov je potrebnih v šmarski občini čimprej še več.

Sedaj pričenjamo z regulacijo (NIVO), melioracijo in komasacijo novih 307 ha površin ob Mestinjščici — Pristavsko polje, ki bo v naslednjem letu dobilo podobno sodobno kmetijsko pro-

izvodno obliko. V izvajanju in v pripravi pa je tudi organiziranje proizvodnje v manjših kompleksih, vse v cilju večje in sodobnejše proizvodnje njivskih kultur, predvsem koruze in pšenice. To je osnovna pot, ki ji bomo tudi v bodoče dajali poseben poudarek, to je izkoristiti čim več površin za intenzivno njivsko in travniško proizvodnjo.

Vsekakor je velik obseg proizvodnje že dosežen, saj nam to omogoča dosedaj zgrajene kapacitete, predvsem v privatnem sektorju. V privatnem sektorju bo v letu 1983 realiziran naslednji odkup: 8 milijonov l mleka, 1.100 ton govejih pitancev, 1.800 ton piščancev, 650 ton prašičev, 360 ton pšenice, 350 ton ribeza, 200 ton grozdja, (proizvodnja oz. odkup ribeza in grozdja je zmanjšan zaradi toče), pomembne pa so tudi nekatere druge proizvodnje v kooperaciji, ki nastajajo. Pričenjamo z organiziranjem novih proizvodnih, kot so: proizvodnja šampinjonov, buč, kuncev, malin, itd., uvajanje kmečkega turizma. V dosedanjih panogah pa bomo razširjali proizvodnjo.

V letu 1983 v vseh panogah proizvodnja raste, stagnira le še odkup telet in govejih pitancev zaradi znanih neurejenih tržiščnih razmer na meji s Hrvaško. Menimo, da bomo sporazumno s kmeti in širšo družbeno politično akcijo odpravili in uskladili interese od proizvodnje do potrošnika, s tem pa zagotovili prenehanje odliva živine s tega področja. To je naša skupna naloga — proizvajalcev, organizatorja in potrošnikov.

V družbeni proizvodnji je bila usmeritev v ureditev organizacij-

Pridelek koruze bo zaradi toče manjši.

skega in strokovnega dela izboljšanje tehnologije in izboljšanje izkoriščenosti kapacitet. Kot posebne dosežke lahko navedemo: dobro proizvodnjo v plantaži Škrbnik, farmo kokoši za proizvodnjo valilnih jajc, že omenjeno proizvodnjo koruze na Imenskem polju itd. Posodobili smo zopet 16 ha hmelnja, večja akcija pa je priprava gradnje farme pitancev na Imenskem polju kapacitete 800 komadov, ki bo izvedena v naslednjem letu. Predpogoj je bil ureditev njivskih površin na Imenskem in Pristavškem polju, kar se sedaj uresničuje. Nekaj pa je še manjših programov.

Kmetijstvo šmarske občine v družbenem in privatnem sektorju povečuje svoj obseg. Predvidevamo v bistvenih panogah realizirati tako proizvodne kot investicijske programe srednjeročnega plana, čeprav v težkih pogojih poslovanja.

Pomembnejša proizvodnja v družbenem sektorju pa je: 1500 ton jabolk, 60 ton ribeza, 4,2 milijona komadov valilnih jajc, 35 ton hmelnja, višnje, koruze, les itd.

Zaradi lastnih potreb in splošne družbene akcije pričenjamo s programom proizvodnje za iz-

voz, ki bi se v naslednjih dveh letih hitro povečal.

Kmetijska proizvodnja v šmarski občini ima osnovne pogoje, dosega ustrezne fizične proizvodne rezultate, še večjo uspešnost pa bomo dosegli z združeno akcijo vseh občanov, saj z doseženim kljub vsemu ne moremo biti zadovoljni.

Zvonko Strašek

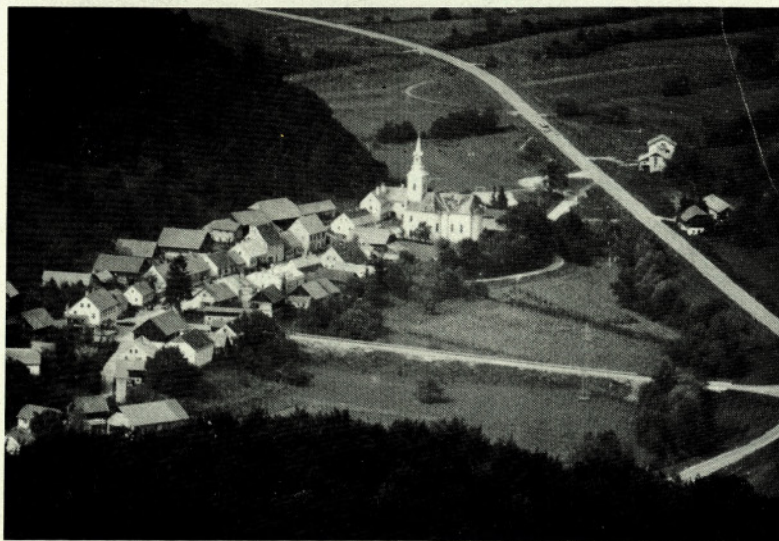
VISOKA OCENA ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA

V okviru akcije „Izboljšati kakovost turističnih storitev in povečati gostoljubje“ je med najvišje ocenjenimi tudi naše mednarodno priznana Zdravilišče. Ta ocena je rezultat ankete Turistične zveze Jugoslavije med tujimi gosti.

Tako so prizadevni delavci Zdravilišča Rogaška Slatina zasluženo prejeli za svoje delo še eno visoko priznanje, ki jim je spodbuda za dobro delo tudi v prihodnje.

KRAJEVNA SKUPNOST PODSREDA

več, da je napredek možen le ob sodelovanju in pomoči vseh. Pomembna pridobitev je tudi telefonska povezava. Zaenkrat je

Z ZDRUŽENIMI SILAMI HITREJŠI RAZVOJ

Na nekaj več kot 19 km se razprostira krajevna skupnost Podšreda. Njeno središče, kraj Podšreda, se omenja že v začetku 13. stoletja, ime pa izvira iz tržnega dneva, ki je bil tu ob sredah.

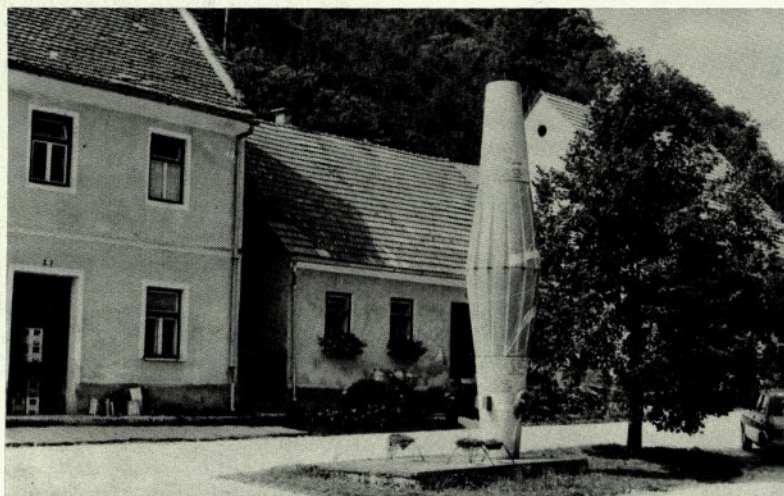
Danes živi v tej Krajevni skupnosti 750 prebivalcev. Preživljajo se s kmetijstvom in zaslužkom iz zaposlitve. Največ jih dela v sosednji krški občini, s katero so tudi ugodnejše prometne zveze, nekaj pa se jih je zaposlilo tudi v bližnjih krajih, predvsem v Kozjem.

Kljub težavam viden napredek

V podsredski, obrobni krajevni skupnosti občine Šmarje pri Jelšah, so danes upravičeno ponosni na dosežke zadnjih let, še posebej pa na tiste, ki so jih dosegli letos. Tu je vsekakor treba na prvem mestu zapisati ceste. V tem letu so jih asfaltirali skoraj 6 km. Tako je dobil asfaltno prevleko trg in njegovi odcepi do ceste maršala Tita, Štoka ter pokopališča, asfaltirana je cesta Podšreda-Gradišče, asfalt pa so dobili še Poklek, Podole in Vojsko. Velikega pomena pa je še nova cesta na grad oziroma do Marofa, ki pomeni izboljšanje prometne zveze tudi s krajevno skupnostjo Osredku.

Vseh teh cest pa prav gotovo ne bi mogli do praznika predati namenu, če ne bi bilo vanje vloženega ogromno prostovoljnega dela. Pa tudi finančni prispevek samih krajanov je znaten, saj so od 2.600.000 din, kolikor je bilo potrebno za asfaltiranje (tu ni všteta cesta na grad), sami zbrali kar 80 % sredstev: 1.000.000 din iz krajevnega samopriskrbe, 1.100.000 din pa so zbrali še posebej. Dokaz

po en telefon v vaseh Vojsko, Poklek in Gradišče, ko pa bo na voljo več števk, bodo na to omrežje možni novi priključki.

Spomenik borcem za svobodo

Tudi vodovod je v vseh vaseh. Nekaj težav jim sicer povzroča vedno večje število porabnikov, zato so v svoj srednjeročni program vnesli kot eno izmed nalog izboljšavo preskrbe z vodo. Med deli, ki jih nameravajo čimprej opraviti, je še dokončna elektrifikacija vseh gospodinjstev, kar pomeni, da naj bi električna luč zasvetila še v tistih treh hišah, do katerih iz tega ali onega razloga še niso potegnjene električne žice.

Ko že govorimo o urejenosti kraja samega in vse krajevne skupnosti, ne smemo spregledati še nove mrliške vežice, razširitev pokopališča in zaključna dela na gasilskem domu, v katerem je tudi večnamenska dvorana.

Čaka jih še veliko dela

Veliko so že postorili v krajevni skupnosti Podšreda, veliko pa še imajo načrtov. Začnimo s trgovino, ki je sedaj v vse pretesnem prostoru. Domačini se nad založenostjo polic sicer ne pritožujejo, mnenja pa so, da bo

praznujemo

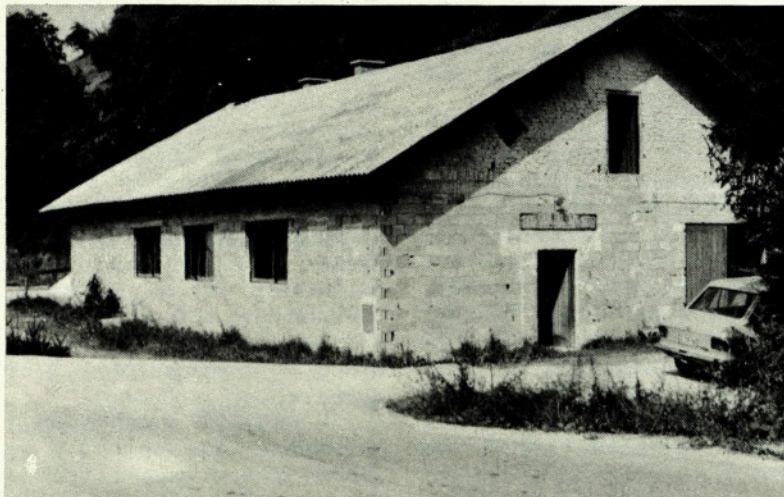
Vsaki dan je delavnik

V najbolj množični organizaciji, v SZDL, je bila ob našem obisku vsa aktivnost usmerjena v priprave na praznovanje občinskega praznika. Pobudo, da bi letos šmarski občani praznovali v Podšredi in na Osredku, pa so med drugimi dali borci II. grupe odredov. Njim gre tudi vse priznanje, da se tradicije NOB prenašajo na mlajše rodove in da

Franc Škerbec, predsednik sveta KS: Naši načrti so smeli, vendar realni; prepričan sem, da jih bomo uresničili.

jih mladi znajo skrbno varovati ter ohranяти. Poudariti pa je potrebno, da je mladina v Podšredi izredno delovna. Prav ona je bila tista, ki se je prva lotila dela pri obnovi gradu. Mladi pa so tudi letos organizatorji pohoda po poteh kozjanskega bataljona.

V dvorani Kulturno-gasilskega doma se krajanje večkrat srečajo ob različnih prireditvah.

bil še kako dobrodošel vsem, ki se na delo vozijo drugam in tistim, ki delovna mesta še iščejo. Lahko bi bil v šolski stavbi, ki že dve leti ni več hiša učenosti. Otroci iz teh krajev obiskujejo namreč osnovne šole v Kozjem, Bistrici ob Sotli in Koprivnici.

Ko pišemo o krajevni skupnosti Podšreda, ne smemo prezreti njihovega pobratenja s krajevno skupnostjo „Boris Kidrič“ iz Maribora, katero je bilo sklenjeno ob krajevnem prazniku 1981 leta. Predstavniki obeh krajevnih skupnosti se redno obiskujejo in izmenjujejo izkušnje

praznujemo

Cesta na grad tik pred asfaltiranjem

Drago Ulčnik, predsednik KK SZDL: Zastavljene cilje moramo realizirati če hočemo mlade zadržati v teh krajih.

dveh različnih sredin — mesta ter vasi.

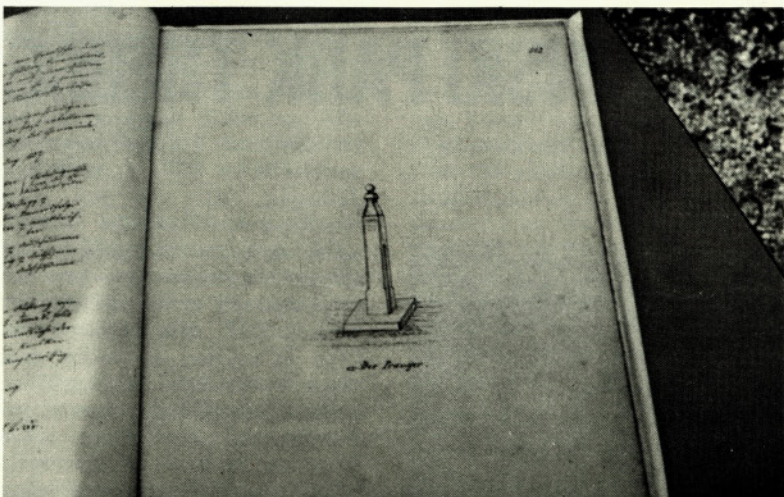
Med najstarejša društva v kraju sodi gasilsko društvo. Ustanovljeno je bilo leta 1908 in ima 40 članov. Tekmovanj se udele-

žuje z moško in žensko ekipo, vzgaja pa tudi pionirsko desetino.

Prezreti ne smemo tudi nogometne ekipe TVD Partizan Podsreda, ki na tekmovanjih dosega solidne rezultate. Športniki imajo lepo urejeno nogometno igrišče, sedaj pa bi radi dogradili še slačilnice.

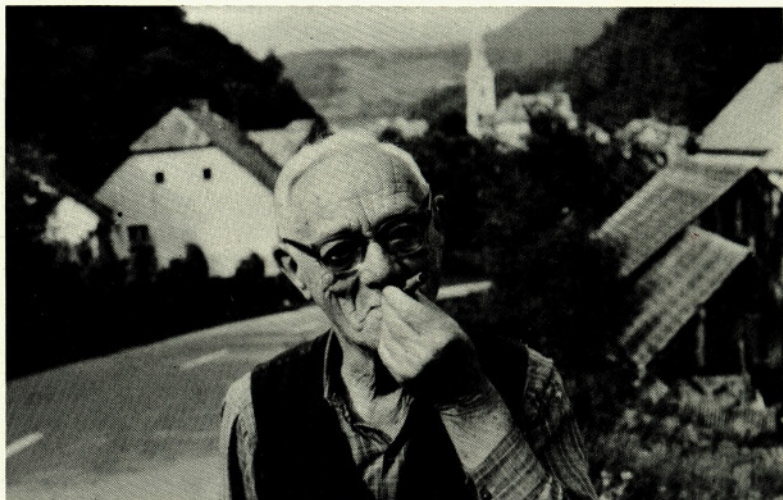
V ustanavljanju pa je Planinsko društvo, saj je veliko takih, ki redno obiskujejo naše gore, vendar doslej niso bili povezani in organizirani.

Če v Podsredi vprašate starejše ali mlajše, kako izkoristijo svoj prosti čas, vam povedo, da prostega časa nimajo. Poleg delovnih ali šolskih obveznosti, ki izpolnijo pretežni del dneva, se skoraj vsak udeležuje še v kakšni organizaciji ali društvu. Rezultati njihovih skupnih prizadevanj so vidni na vsakem koraku. Ob letošnjem občinskem prazniku še posebej. Mimica Kidrič

Iz krajevne kronike: Z veseljem pričakovali so Srenjani ga (pranger) doma, z voza vzeli, spoštovali ljubega prijatelja.

**OSREDNJA PROSLAVA
GRAD PRI PODSREDI
NEDELJA, 11. SEPTEMBER OB 11. URI**

S časopisom v roki se je napolnil po trgu. Ob srečanju z domačini se je ustavil, izmenjal nekaj besed in nadaljeval pot. Prijazno je odzdravil tudi neznanki in vprašujoče gledal vanjo: kdo je, kaj dela tu?

Pa so stvari kaj kmalu postale jasne, ko sem jo ubrala za simpatičnim očancem. Albin Sotošek je eden najstarejših Podsredčanov in eden tistih, ki krepko skrivajo svoja leta. Kdo bi rekel, da si je naložil že deveti križ, da še vedno seka drva ter postori kaj okoli svoje domačije, ki je tudi dočakala častitljivo starost — 300 let.

Pogovori s starejšimi občani so vedno zanimivi. Obujeni spomini povedo marsikaj, kar je že skoraj pozabljeno. Tudi Albin Sotošek se je v samo nekaj minutnem pogovoru spomnil vrste dogodkov izpred mnogih let. Živo je opisal dan, ko je iz Podsrede v Celje prvič zapeljal redni avtobus. Bilo je to leta 1929. Spominja se tudi razgibanega kulturnega življenja. Leta 1935 so ustanovili pihalno godbo. V njej so igrali sami domači fantje, vodil pa jo je naš sogovornik, ki še vedno zaigra na violino. Tudi igre so uprizarjali in radi hodili v maškare.

Večni popotnik mladih let, Albin Sotošek je bil namreč trgovec in je videl veliko sveta, se nadvse veseli razvoja domačega kraja. Tokrat najbolj asfalta.

KRAJEVNA SKUPNOST OSREDEK

mevanja. Na 954 ha živijo po podatkih zadnjega popisa v 26. gospodinjstvih 103. prebivalci, ki so jim medsebojni spori, zavist in nevoščljivost povsem tuji.

VSI KOT EDEN

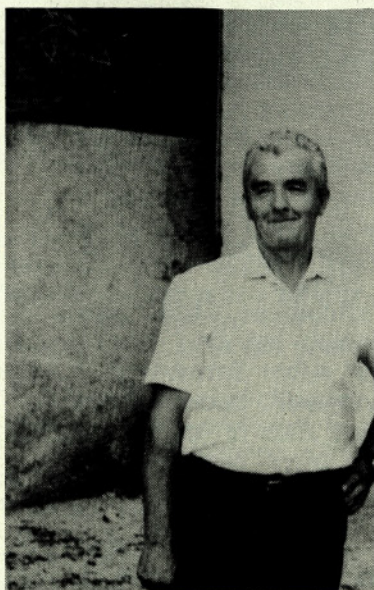
Odrezani od sveta

Če v pogovoru nanese beseda na Osredek, takoj vsi vedo, da je ta kraj oziroma krajevna skupnost vzor sloge in razu-

Z vztrajnostjo in potrpežljivostjo se moraš oborožiti, če se napotiš v to najmanjšo krajevno skupnost šmarske občine. V na-

Dom krajanov, ki bi do občinskega praznika moral imeti že pravo podobo

Alojz Jagrič, predsednik KK SZDL: Ko bi dobili vsaj telefonsko zvezo, če že cest trenutni ni mogoče urediti.

sprotnem primeru se lahko zgodi, da boš prehitro obrnil svoje vozilo, ker boš mislil, da si zašel.

Taka je namreč pot na Osredku, zlasti za tistega, ki se tja odpravi prvič. Ko pa končno prideš iz gozdov in pri prvi hiši ugotoviš, da si še vedno v domači občini, se lahko umirjen prepustiš občudovanju neokrnjene narave. Mir zgodnjega popoldneva zmoti le pasji lajež na mimoidočega.

Pravega centra te krajevne skupnosti praktično ni. Stare in nove hiše ter gospodarska poslopja so kot pisano travniško cvetje raztreseni po hribih in globelih, ki jih obrobajo obsežni gozdovi. V tej krajevni skupnosti ni šole, ni trgovine, ni ambulate in ne telefona, le slabe ceste, ki jih je treba vzdrževati, da so sploh prevozne.

Združeni v delu in sožitju

Po Osredku je prepletenih okoli 35 km vaških cest. Vse so makadamske. Še sreča, da zanje skrbi tudi GG Brežice, kajti sami krajanj vseh ne bi

mogli ohranjati v kolikor toliko dobrem voznem stanju.

Vso svojo aktivnost pa krajanj Osredka sedaj namenja prevozu šolskih otrok. Letno jih je okoli 15 šoloobveznih, ki pešajo kilometre daleč v Kozje, Pišce ali Artiče. Zlasti v zimskem času, ko so poti prekrite z visokim snegom, je pot v šolo vse prej kot prijetna in varna. In če bi obenem odpeljali tudi mleko, katerega sedaj sami vozijo do zbiralnice, bi bil tak prevoz gotovo ekonomsko upravičen.

Sicer pa se ljudje v tem oddaljenem kraju preživljajo predvsem s kmetijstvom in to z živinorejo, v kateri vidijo prihodnost. Nekaj pa jih je tudi zaposlenih, v glavnem v krški in brežiški občini.

Kaj naj rečemo na koncu tega kratkega zapisa o krajevni skupnosti Osredku? Morda le to, da sta klena volja teh ljudi in dosledno uresničevanje reka „v slogi je moč“ porok za lepe dni tudi na Osredku.

Mimica Kidrič

V družini Kunčevih iz Osredka živijo trije rodovi. Oče Karl in mati Kristina, sin Drago in snaha Elizabeta ter njuna otroka dve in pol letna Jana in devetmesečni Martin. Tako kot oče je tudi Drago kmet kooperant; 20 ha posestva je usmerjenega predvsem v živinorejo, nekaj pa imajo tudi vinograde.

Poleg obilice dela, ki na kmetiji zahteva človeka, pa pri tej hiši najdejo pravzaprav si vzamejo, tudi čas za druge dejavnosti. Tako je Karl Kunčev predsednik ZB NOV za krajevno skupnost Osredku in Podsreda — 72 borcev je združenih v eni organizaciji, Drago Kunčev pa je eden najmlajših predsednikov sveta krajevne skupnosti v občini. Kot zanimivost pa naj navedemo še to, da je Elizabeta Kunčev edina iz te krajevne skupnosti, ki je zaposlena v šmarski občini.

Še dolgo po obisku na Osredku spremlja človeka radosten občutek srečanja s prijaznimi in dobrimi ljudmi, ki ljubijo svojo zemljo, ki so predani delu v vsej svoji biti.

Pri Preskarjevem mlinu na Osredku je 18. februarja 1943 padlo štirinajst borcev 2. čete Kozjanskega bataljona. Sedem ranjenih so Nemci odpeljali in jih kasneje ustrelili, le petim borcem se je uspelo rešiti.

Mlin, ki pomeni zahvalo in izraz spoštovanja do borcev, ki so delovali na tem območju,

je sedaj prenovljen in v ponos vsem občanom šmarske občine. Pri obnovi so krajanom Osredka in Podsrede priskočili na pomoč občinska organizacija zveze borcev Šmarje, in Zavod za spomeniško varstvo Celje in DO Spominski park Trebče. Preskarjev mlin je zaščiten kot spomenik prve kategorije v Spominskem parku Trebče.

SPOMINSKI PARK TREBČE

Na osnovi začrtanega in sprejetega programa razvoja Spominskega parka Trebče smo v letošnjem letu, predvsem pa v zadnjih dveh mesecih, pričeli z realizacijo več konkretnih akcij. Naš poglavitni cilj je obogatitev kulturne ponudbe na osnovi obstoječe in zelo bogate kulturne dediščine. Tako smo pričeli s sanacijo Podsreda, rekonstrukcijo hiše Titove tete Ane v Trebčah ter z urejanjem najožjega območja spominskega parka. V nekaj dneh bo končana sanacija Preskarjevega mlina — avtentičnega spomenika NOB.

Nosilec vseh naštetih akcij je DO Spominski park Trebče v sodelovanju zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Celje. Veliko pa so s svojim delom prispevali tudi udeleženci mladine

ske delovne akcije „Spominski park Trebče 83“ in pripadniki JLA.

Na gradu Podsreda, ki predstavlja imeniten spomenik romanske grajske arhitekture, smo najprej opravili nujna očistilna dela. Očistili smo okolico, dvorišče in celotno notranjost grajskega kompleksa. Štiri prostore nekdanje grajske žitnice smo pripravili za postavitev stalne muzejske razstave „Kozjansko v NOB“. Razstava, ki bo prerasla v muzejsko zbirko, ko prikazovala ljudsko vstajo, razvoj delovanja partizanskih enot, izseljevanje, razvoj ljudske oblasti, partizanskega šolstva, sanitete ter gospodarstva in zmagovalne ob koncu vojne v prostoru med Bočem in Donačko goro na severu, Sotle na vzhodu, Orlice

in Bohorja na jugu in Savinje na zahodu. Pri postavitvi razstave sodelujejo: Muzej ljudske revolucije iz Celja, Spominski park Trebče, posebno veliko pri-

močja v kar se da avtetično stanje. S ciljem, da bi izboljšali zunanji videz neposredne okolice Muzeja Maršala Tita, bomo letos pričeli nekatera nujna ob-

pa je v občinah Sevnica, Laško in Šentjur; za občine Šmarje, Krško in Brežice pa je bila organizirana nova — RMDA Spominski park Trebče — z brigadirskim naseljem v Bistrici ob Sotli. Izkazalo se je, da je bila sprememba na področju organiziranja mladinskega prostovoljnega dela dobrodošla, saj je bilo delo mnogo lažje, poleg tega pa je brigadirsko delo prodrlo tudi v občine, ki doslej niso bile deležne take vrste pomoči.

NEPOPOLNE BRIGADE — MANJ OPRAVLJENEGA DELA

Brigadirsko delo je v maršičem spremenilo podobo manj razvitega Kozjanskega in pridne roke mladih so tudi letos zgradile nove metre poti k boljšemu jutri. Čeprav bi bilo narobe ocenjevati akcijo zgolj in samo po opravljenem delu, vendarle ne moremo mimo rezultatov, ki so jih brigadirji dosegali na delovnih delih.

Začrtani program delovišč je zajemal veliko dela, razdrobljenega v vseh treh občinah. Tako so na primer iz Pišec do Bizeljskega izkopali sedem kilometrov vodovodnega kanala in vanj položili cevi. Enako delo so opravili v Dekmanci in na Osredku. V Senovem so izkopali kanal za telefonski kabel, v Lesičnem jarke za električne drogeve ter drenažirali obnovljene vinogradniške nasade na Bizeljskem. V programu delovišč sta bili tudi dve cesti. Tako so na cesti Srebotno — Mali Javornik izkopali obcestne jarke, očistili brežine in razgrnili gramoz. Uredili pa so tudi cesto na Bohorju. Seveda pri tem ne smemo zanemariti dela, ki so ga brigadirji opravili popoldan, v prostem času, ko so pomagali domačinom pri najrazličnejših opravilih. V sklop opravljenega dela na letošnji akciji sodi tudi kanalizacija v Bistrici ob Sotli (dela so opravljali vojaki mariborske garnizije) in številna opravila v ožjem območju Spominskega parka, ki so jih postorili udeleženci mladinskega delovnega tabora. Skratka, veliko prepotrebne dela je bilo o-

pravljenega (prispevek je nastal pred zaključkom akcije, zato končne številke opravljenega dela še niso bile znane), čeprav nekoliko manj, kot so načrtovali. Vzrok za to pa je potrebno iskati v nepopolnih brigadah, saj je bilo kar nekaj občinskih konferenc, ki jim ni uspelo zagotoviti zadostnega števila brigadirjev za sodelovanje na RMDA Spominski park Trebče. Zato bi bilo napak, če bi krivca za nedoseganje plana iskali drugod. Kajti tako brez posebnosti in težav kot je potekala letošnja akcija ni že dolgo nobena. Podpisniki samoupravnega sporazuma o medsebojnih obveznostih pri izvedbi letošnje akcije so vestno izpolnjevali svoje naloge, tako pri izpolnjevanju finančnih obveznosti, pripravi delovišč, izpolnjevanju programa interesnih dejavnosti in vseh ostalih vprašanj, ki so bila skupnega pomena za uspešno delo. Če bi bile torej brigade popolne, bi z več pridnimi rokami gotovo dosegli zastavljeni plan, katerega skupna vrednost je bila ocenjena na 8 milijonov dinarjev, ali ga celo presegli. Sicer pa, kot smo že dejali, samo opravljenost dela in doseganje visokih norm nista merilo za upešno ali neuspešno akcijo. Že samo pripravljenost pomagati ljudem na manj razvitih področjih pomeni veliko. In če vseskozi poudarjamo, da je udeležba na mladinskih delovnih akcijah šola življenja, potem je to tudi največ, kar lahko nudimo mlademu človeku. Vprašanje pa je kako, na kak način, pod kakšnimi pogoji. Ustrezna motivacija za delo in poslušnost za interese mladih sta gotovo bistvenega pomena. Očitno smo letos naredili korak naprej, rekli bi lahko, da smo se že skoraj približali tistemu, kar si mladi želijo, čeravno še nismo naredili vsega, da bi mladinske delovne akcije postale bolj vabljive za mladi rod. Težave pri zagotavljanju brigadirjev za odhod na akcijo so jasen dokaz, da je mladinsko prostovoljno delo potrebno neka-ko drugače zastaviti. Nepopolne brigade iz občinskih konferenc v Sloveniji so bile namreč letos skorajda pravilo, ki ga ne gre kar tako prezreti. Potreben je torej nov veter in morda je zapihal tokrat na akciji Spominski park Trebče na mladinskem delovnem taboru.

„TABORJANI“ NAVDUŠENI

Mladinski delovni tabor je bil organiziran kot nova, poskusna oblika mladinskega prostovoljnega dela, mnogo bolj sproščena in brez klasičnih brigad. Na taboru je bilo mogoče sodelovati tudi za krajši čas (najmanj sedem dni) in to brez starostnih omejitev. Tako se ga je udeležilo tudi sedem družin, sploh pa se je na taboru v treh tednih zvrstilo 120 taborjanov. Delo, ki

pravljenost pri postavitvi razstave pa je pokazala Lesnina iz Ljubljane, kot izdelovalec razstavnih vitrin. S postavitvijo te razstave se uresničuje zamisel o enotni in kvalitetni predstavitvi Kozjanskega v narodnoosvobodilni borbi in ljudski revoluciji.

Kljub preobrazbi in posodabljanju najožjega območja spominskega parka ostaja še vedno neposredna povezava med prostorsko enoto in spomeniki, ki s poudarjeno vzgojno-memorialno funkcijo opravičuje vračanje ob-

novitvena dela. Med ta dela sodijo že omenjena postavitve na isto lokacijo etnološkega spomenika v Trebčah št. 46, ki je bil odstranjen, obnovitev obstoječega mlina, obnovitev lesenega vodnega žleba, ki je bil v prizidku muzeja, in obnovitev jezusa pri mlinu.

Z vsemi naštetimi deli bomo zmanjšali negativne učinke sicer dobronamerne preobrazbe doline Bistrice v Trebčah.

Franci Zidar

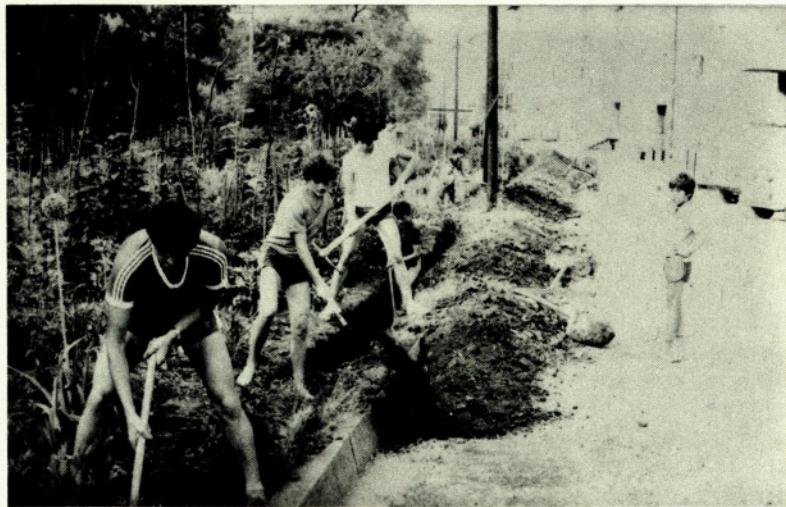
RMDA „Spominski park Trebče“

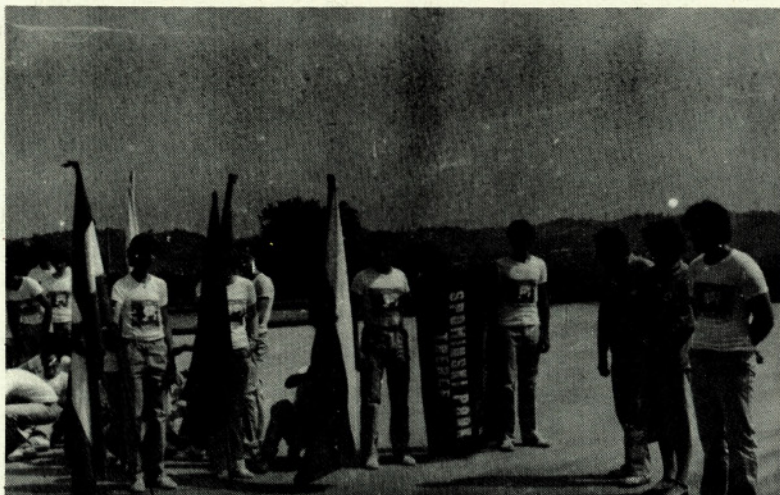
Poleg klasičnih brigad še tabor

Na širšem območju Spominskega parka Trebče je letos potekala republiška mladinska delovna akcija. V dveh mesecih se je na akciji zvrstilo šest brigad iz Kočevja, Kamnika, Maribora — Pesnice, Nove Gorice, Ljubljane — Viča in Posavja z nekaj več kot 200 brigadirji. Mladim so pri delu pomagali tudi vojaki mariborske garnizije, v brigadirskem naselju v Bistrici ob Sotli pa se je na delovnem taboru zvrstilo še 120 „taborjanov“.

Mladinsko prostovoljno delo ima v tem delu Slovenije — na manj razvitem Kozjanskem dolgo tradicijo. Vse od leta 1972 in še leto nazaj se spominjamo ZMDA Kozjansko z dvema naseljem v Šentvidu pri Planini in v Bistrici ob Sotli, kar je bila vseskozi posebnost pri organiziranju mladinskega prostovoljnega dela v Sloveniji. O težavah, s katerimi so se srečevali ravno zaradi take organiziranosti, smo govorili nešteto krat. Zato so bila

razmišljanja, kako drugače zastaviti delo, zadnja leta nenehno prisotna. Končno so rodila sadove v smislu organiziranja dveh akcij na območju manj razvitega Kozjanskega. Tako je ZMDA Kozjansko začela letos samo v enem brigadirskem naselju, in to v Šentvidu pri Planini, potekala

so ga opravljali, je bilo več ali manj ozko specializirano, marsikdo takšnega ni bil več, in zato ga tudi ni bilo mogoče normirati (taborjani so urejali grad v Podsredi in cesto proti Jeverškovi domačiji ter pomagali domačinom).

„Način dela v taboru je mnogo boljši kot v klasičnih brigadah. Tu imaš mnogo večje možnosti uveljavljanja svojih idej in hotenj, gre torej za mnogo bolj demokratičen način, tudi delaš lahko po svojih sposobnostih“, so bile ocene večine taborjanov, ki so še dodajali, da so se njihova pričakovanja v celoti uresničila, kar pomeni, da je tabor vsebinsko uspel. Resda so se tu in tam pokazale pomankljivosti, ki pa so bile nujna posledica uvajanja nečesa novega – poskus torej. In tisto, kar bi moralo biti drugače, boljše, se je nanašalo predvsem na interesne dejavnosti. Vsi skupaj so si priznali, da so premalo pozornosti posvečali izobraževalnim oblikam, le-teh je bilo tudi premalo ponujenih in tudi prave samoiniciative ni bilo, poleg tega so pozabili na znanje in sposobnosti posameznih udeležencev tabora, ki bi ga lahko s pridom izkoristili in prenesli na ostale. Tako so se v glavnem zadovoljili s spoznavanjem krajev v tem predelu Kozjanskega, športnim udejstvovanjem, organizirali pa so še nekaj tečajev (računalništvo, radioamaterstvo, foto). Zato so za okroglo mizo ob zaključku tabora predlagali, da bo potrebno na prihodnjih taborih bolj izkoristiti notranje rezerve – znanje taborjanov, hkrati pa imeti na voljo več oblik, ki bi jih bilo, če bi bil interes, mogoče izvesti ob vsakem času. In še nekaj so predlagali – v prihodnje več motivacije za delo, taborjani pa naj bodo organizirani v delovne skupine. V glavnem je delovni tabor dal neke nove smernice in pokazal nekatere nove elemente, ki bodo koristili pri organiziranju mladinskih delovnih akcij v prihodnje. Zato se ni čuditi navdušenju letošnjih udeležencev, ki so ga izražali kar vsi povprek in tudi obljubljali, da bodo še prišli. Čudimo pa se lahko nasprotnemu pisa-

nju v sredstvih javnega obveščanja, češ da je bil tabor neuspe-

šen. Tem mnenjem se ne moremo pridružiti, saj se zdi, da nekateri govorijo ali pišejo o taboru preveč enostransko ali celo na pamet, bi lahko dejali. Tesnejši stiki z udeleženci in vsemi, ki so koordinirali delo v taboru, dajejo povsem drugačno sliko, tisto pravo, menimo. Tu in tam so seveda bile pomankljivosti, kot smo že zapisali, to in ono bi lahko bilo drugače, boljše. Toda, ali ni to povsem normalno, saj gre vendarle za poskus, ekperiment, za prenos nekih teoretičnih zamisli v prakso. In konec koncev, teorija in praksa sta dva različna pojma. In še nekaj. Vsem je bilo jasno, da bo šele praksa pokazala, ali so bile okvirne zamisli

o organiziranju nečesa novega na področju mladinskega prostovoljnega dela dobre. Da so bile dobre, se je sedaj izkazalo, vendar premalo dodelane, kot je pokazala praksa. Ali potem takem lahko na vrat na nos ocenimo tabor za neuspešen, kot so to storili nekateri? Skušajmo biti objektivni kar se da in počakajmo, kaj bo prinesla zaključna skupščina akcije. Potem bomo lahko sodili.

Tokrat dodajmo le še to. RMDA Spominski park Trebče je bila letos nova v vseh pogledih, a z veliko izkušnjami, ki so „novo akcijo“ naredile manj novo. V prid dobrega dela in zadovoljstva brigadirjev.

Darja Lojen

Iz Šmarja v Arilje so krajše poti

Da, krajše, in to zato, ker sta to dva že vrsto let pobratena kraja, dve pobrateni občini, natančneje rečeno, pobrateni prebivalci obeh področij, ki sta si geografsko sicer precej nara-

zen, imata pa reliefno podobne pogoje in gospodarsko marsikaj skupnega.

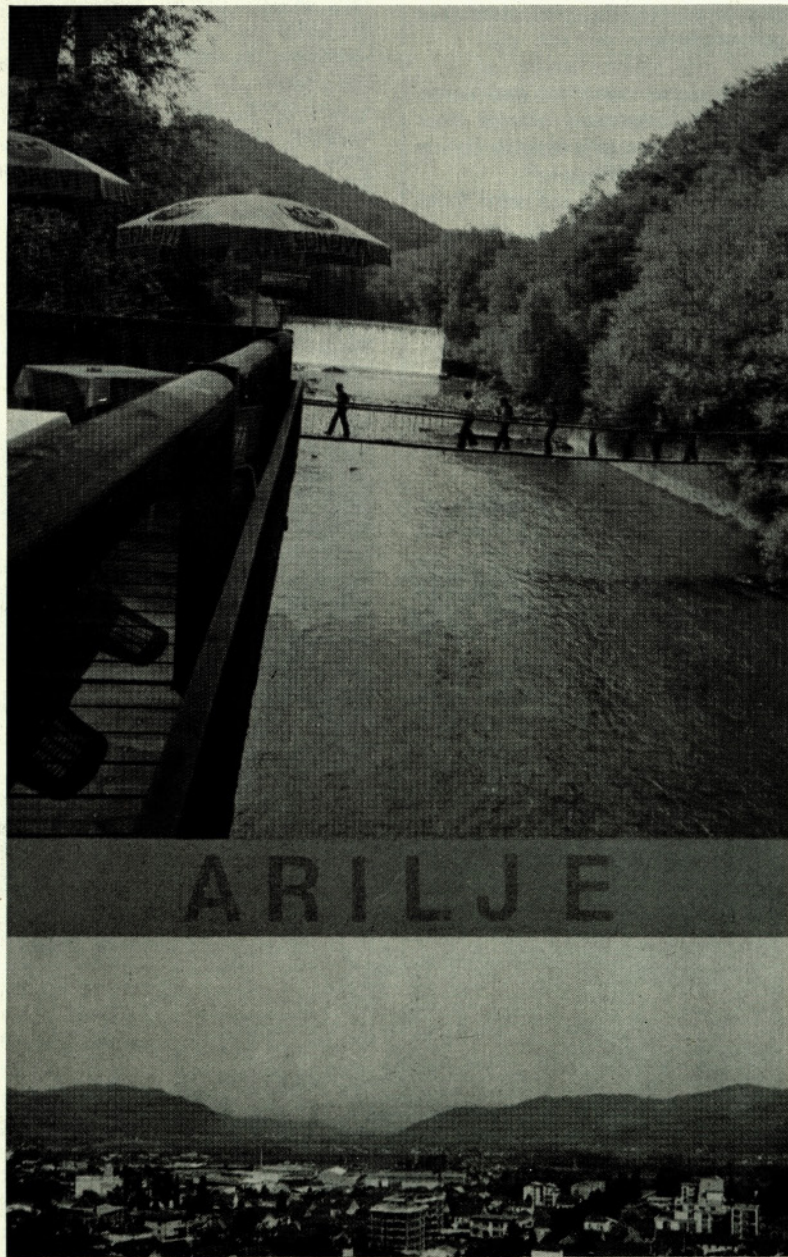
Niti razdalja niti različni narodnosti in kulture niso mogle preprečiti, da se ne bi spletle

trdne prijateljske vezi, ki se kot kamenčki svetlikajo v mozaiku krepitve bratstva in enotnosti naših narodov.

Poti so spet krajše zato, ker smo ponovno prisostvovali srečanju in izmenjavi izkušenj med pobratenimi področji. Konec junija smo se namreč na povabilo stanovnih tovarišev iz Arilja odpravili k njim na obisk delavci Temeljne organizacije kooperantov iz Šmarja, nekaj kmetov – članov naše organizacije, ter veterinarji področne veterinarske postaje. Spotoma smo se ustavili v hiši cvetja na Dedinju in v Oplencu, kjer smo si ogledali znamenite freske in grobnice srbskih vladarjev.

Po zelo prisrčnem sprejemu, ki so nam ga pripravili gostitelji, smo si najprej ogledali obrat za predelavo sadja in hladilnico ter postopek zamrzovanja in skladiščenja malin.

Naslednji dan smo si s predstavniki kmetijske organizacije „Jedinstvo“, ki nastopa v občini Arilje kot organizator kmetijske proizvodnje, ogledali pridelavo malin. Tukaj jih gojijo na več kot tristo hektarjih, pretežno v kooperacijski proizvodnji s kmeti. S to dejavnostjo so se pričeli ukvarjati pred sedmimi leti. Imeli smo priložnost videti, da tehnološko in organizacijsko dobro obvladujejo sorazmerno zahtevno proizvodnjo. Dobrim rezultatom botrujejo poleg ugodnih klimatskih razmer še izbor kvalitetnih ameriških sort, ki dajejo precej trdikaste sadeže, in doslednost v tehnologiji pridelovanja. Tu naj omenim kvalitetno rez, sprotno privezovanje na žično oporo, zaščito pred boleznimi, dosledno mehansko obdelavo tal in zatiranje pleveli brez uporabe kemičnih sredstev ter kvalitetno in sprotno obiranje, ki traja kontinuirano pet tednov. Kot zelo pomemben faktor in pogoj za uspešnost te vrste proizvodnje pa je seveda tudi dobro organiziran tekoči odkup in takojšnja globoka zamrznitev sadežev, pakiranje v plastične vrečke in skladiščenje v hladilnici. Zatr-

jujejo, da je tako konzerviranje malin možno uspešno in brez velikih tveganj nuditi potrošnikom vse leto ter dodajajo, da jim prav to omogoča uspešno nastopanje na domačem in na zahtevnih tujih trgih.

V kratkem razgovoru s predstavniki kmetijske organizacije smo imeli priložnost ugotoviti, da se naši stanovski kolegi v Arilju prav tako ubadajo s specifičnimi problemi, ki so precej identični našim pri organiziranju kmetijske proizvodnje. Naj tu omenim kronično pomanjkanje repromaterialov in rezervnih delov, težave, ki nastopajo pri prodaji sadja, predvsem jabolk, hrušk, sliv. Zelo malo imajo primernih površin za organiziranje družbene farmske proizvodnje. Procesom pospešenega zapuščanja vasi se težko zoperstavljajo, ker še nimajo urejene kompleksne socialne varnosti za ljudi na vasi.

Kot poseben problem tudi tukaj nastopa rušenje trga, prekupčevanje in navijanje cen do neupravičenih razsežnosti, kar onemogoča kvalitetno organiziranje proizvodnje in uspešno nastopanje na tržišču z vnaprej znanimi količinami proizvodov.

Povedali so nam tudi, da v zadnjem času precej sredstev vlagajo v organiziranje, intenzifikacijo in razvoj govedorejske proizvodnje, proizvodnje mleka, ovčereje itn.

Zadovoljno so se odzvali našemu povabilu in obljubili, da nas bodo prihodnje leto obiskali v Šmarju.

Predstavniki občinskih družbeno političnih organizacij so nas popeljali k spomeniku iz NOB, ki tu ponazarja nastanek in razvoj znamenite Ušiške republike ter ohranja njena zgodovinska izročila. S položitvijo venca smo počastili spomin na padle borce.

Nadalje smo imeli priložnost videti, kako si na zanimiv in svojstven način prizadevajo ohraniti življenje na odmaknjenih hribovskih predelih, kjer so zelo

pičle možnosti za preživetje od same kmetijske ali pa gozdarske dejavnosti. Postavili so obrat tekstilne tovarne neposredno v hribovsko vas in zaposlili ljudi z okoliških domačij. Tovarna jim poleg zaposlitve nudi še pomoč pri reševanju stanovanjskih problemov in drugih eksistenčnih nujnosti, ki so neizogibne za ohranitev življenja v tako odmaknjenem in terensko težko dostopnem področju.

Predstavniki tovarne so nam s ponosom povedali, da že vrsto let uspešno sodelujejo s slovensko tekstilno industrijo in trgovino.

Iz istega vzroka, torej želje in potrebe po ohranjanju in oživljanju hribovskih vasi, precej razširjajo tudi dopolnilno dejavnost izdelovanja pletenin na domovih, kar nudi prebivalcem dodatni zaslužek. Organizacija jim nudi volno in ostali repromaterial, prireja tečaje in poskrbi za prodajo končanih proizvodov, ki si kot kvalitetne pletenine zlahka najdejo prostor in dosega ustrezno priznanje na tržišču.

Na večer pred odhodom so nam gostoljubni domačini pripravili zabavno srečanje, na katerem seveda ni manjkalo okusnega kajmaka, jagnjetine na ražnju, pa seveda tradicionalnega rajanja v kolu, pri katerem smo si prav po „bratsko stopali na prste“. Temu je bila v precejšnji meri kriva naša počasnost, še posebej pa „šumadijski čaj“, kot domačini veselo pravijo kuhane mu žganju, ki s prijetnim okusom in vonjem omami še tako zavzetega sovražnika take vrste „čajev“.

S prijetnimi vtisi in novimi spoznanji smo se preko Ušice odpravili domov. Ustavili smo se na legendarni Kadinjači, nadaljevali pot preko slikovite in razgibane Bosne ter preko obširnih ravnin Slavonije, kjer so kombajni že pričenjali bitko za kruh na njivah zorečega žita.

Vili Klobasa

tako je speljana obvoznica do planinskega doma zaradi ureditve strelišča. Tudi prostor za šotore je že pripravljen, postavili pa si jih bodo mladinci kar sami. Za mladinke je urejeno bivanje v planinskem domu, da bi se počutile kar najudobneje. Toliko o izvajanju tehničnih del, ki se opravljajo ali pa so že končana. Sledi priprava komandnega kadra. Morda se bo kdo vprašal, zakaj je vse to potrebno. V času, ko ne manjka problemov na vseh ekonomskih področjih,

pristop do fanta ali dekleta v tem razvojnem obdobju izredno težak. Vsekakor je uspešnejši takrat, ko mu priznamo njegov položaj v določeni sredini, kjer lahko pokaže svojo uspešnost na interesnem področju, ki ga zanima, ali pa ga k tej aktivnosti spodbudimo. Pri tem delu velikokrat opazimo negativne posledice zamujene ali pomanjkljive vzgoje v družini. Ponekod se starši zavedo tega šele, ko se njihov otrok ubada s problemi pubertete, postane morda pre-

Dekleta, ki so uspešno končala obrambno vzgojo, so zadovoljno zrla v kamero. Tudi spomin na Boč bo tako trajnejši.

bodo mladinci toliko časa zdoma ali odsotnosti z delovnega mesta (vzgoja bo namreč trajala osemnajst dni). Strinjamo se, da je to v času stabilizacije dodatna obremenitev. Vendar so bila ta vprašanja nedvomno prisotna že pri sestavi načrta vzgoje in obrambnega usposabljanja. Prav tu „pri vzgoji“ je tudi opravičilo, da mora le-ta biti načrtna in dosledna. Ne samo prosvetni delavci, vsi bi se morali občasno vprašati, kaj pravzaprav vzgoja je in kako k njej pristopiti. Naša naloga na področju vzgoje in usposabljanja je usmerjena k spoznavanju in razumevanju družbeno-politične zasnove SLO in DS mladih za neposredne naloge, ki jih imajo na tem področju. Že dalj časa ugotavljamo, da je vzgojni element učno-vzgojnega procesa premalo poudarjen. Vsi mladostniki si namreč v obdobju osnovnega šolanja ne izoblikujejo ustreznega odnosa do družbenega okolja. Še težje si to izoblikujejo kasneje v neorganiziranem okolju, če ni izrazitega pozitivnega vpliva same družine. Dejstvo je, da se precejšnje število obveznikov pouka obrambe in zaščite še pred tem sreča kot prestopniki z organi za notranje zadeve, socialno službo, vzgojnimi domovi itd. Zaradi tega je delo v pripravah na ta pouk, pa tudi izvedba le-tega zelo odgovorna in zahtevna. Poleg osnovnih vojaških znanj in spretnosti želimo mladostnika usmeriti tudi k izoblikovanju njegove osebnosti. Z vzgojnega vidika pa je

stopnik itd. Izkušnje pri delu nam potrjujejo teorijo, da so vzroki prestopništva tako v družbenem okolju kot v strukturi osebnosti in se začnejo že v rani mladosti. Mlademu odrasajočemu človeku, labilnemu kot je, pomenijo družbene norme, hitra industrializacija, potrošniška mrzlica, hlastanje po uspehu, rahljanje družinskih vezi le dodatno obremenitev. Veliko tega nam postane bolj razumljivo, ko se zazremo v svoje otroštvo in se spomnimo svojih nagibov, želja in ciljev.

Če se zavedamo možnosti, da lahko z dobro pripravljeno vzgojo pomagamo mladim in hkrati opravimo koristno družbeno pomembno nalogo, bomo to možnost izkoristili ter priprave dosledno izvedli. Prepričan sem, da bodo v eni prihodnjih številkih Bohorja mladi obvezniki obrambne vzgoje lahko potrdili, da je bila le-ta uspešna in skupni cilji doseženi.

L. Amič

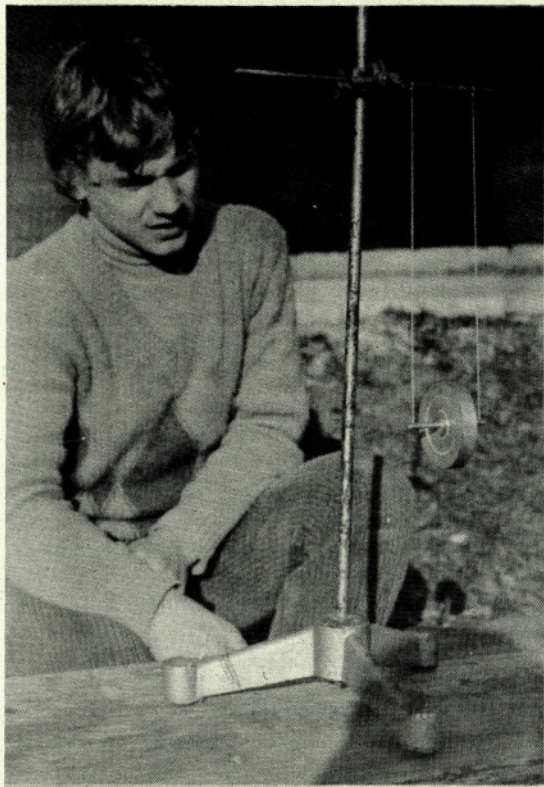
OBRAMBNA VZGOJA PONOVO NA BOČU

Planinski dom na Boču letos ne bo sameval. V teku so namreč priprave za usposobitev centra za obrambno usposabljanje mladine, ki ne obiskuje šol srednjega usmerjenega izobraževanja.

V eni prejšnjih številkih Bohorja smo že pisali, da je republiški sekretariat za ljudsko obrambo SR Slovenije predpisal nov učni načrt za obrambno usposabljanje mladine. S tem načrtom predvideva oziroma določa, da to usposabljanje poteka skupno za moško in žensko mladino. Zaradi premajhnih prostorskih zmogljivi-

vosti in neprimerne poligona v centru na Kristan vrhu, skupnega usposabljanja mladine v lanskem letu nismo mogli zagotoviti. Tako je prišlo do dogovarjanja organov med občinami Šentjur, Slovenske Konjice in Šmarje pri Jelšah za skupna vlaganja v sodobni obrambno vzgojni center na Boču, ki bi ga uporabljale vse tri občine. Trenutno potekajo dela na gradnji sanitarnih objektov. Dela na rekreacijskem prostoru (igrišče za nogomet, odbojko in košarko) so v grobem že opravljena. Prav

V nedeljo, 11. septembra ob 14. uri bo v Lembergu pozivna dirka v motokrosu. Nastopili bodo naši najboljši motokrosisti.

ZOPET V SOLO

Razmišljanje
ob fizikalnem
poskusu

Šola je vedno mlada, zanimiva in ustvarjalna. Ob vsakem začetku šolskega leta se porajajo novi upi, želje in hrepenenja za neznanim. Posebno zanimiva je osnovna šola, kjer doživijo učenci največ novega: od prve ljubezni do smiselnega dožemanja naravnih zakonov. Letošnje novo šolsko leto bo posebno privlačno za učence nižjih razredov, katerim prinaša novi učni načrt veliko novega iz naravoslovja.

K. Šmigoc

VARNO IN USPEŠNO V SOLO

BOHOR ŽARI...

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL ŠMARJE PRI JELŠAH

ZVEZNA MANIFESTACIJA RAKETARJEV V KUMROVCU

V septembru mesecu se nam obeta zvezno tekmovanje raketarjev v Kumrovcu in njegovi bližnji okolici.

Zveza astronavičnih in raketnih organizacij Hrvaške prireja srečanje in zvezno tekmovanje raketarjev celotne Jugoslavije. Namenoma je bilo izbrano mesto prireditve – Kumrovec, da bi na ta način v rojstnem kraju maršala Tita proslavili 40. obletnico AVNOJ-a ter slavnih vojaških akcij na Neretvi in Sutjeski. Trideseto obletnico uspešnega delovanja SAROJ (zveze amaterskih raketnih organizacij Jugoslavije).

Prireditelji in domačini – občina Klanjec zagotavljajo, da bo prireditev zanimiva za vse občane in bo popestrjena z bogatim kulturnim programom. Vsekakor bo to priložnost za vse modelarje, ki so že poskušali z lastnim znanjem in delom pognati raketo model v višave. Dobrodošla bo tudi vsaka novost pri izpopolnitvi raketnega sistema za obrambo pred točo, ki bo prav tako prikazana.

Vsi dosežki na tem pomembnem področju pa nedvomno vzbujajo zanimanje znanstvenikov in še posebej predstavnikov JLA, saj je raketna tehnika v sodobni oborožitvi nepogrešljiva.

L. Amič

Kulturna skupnost občine
Šmarje pri Jelšah

RAZPISUJE

abonma „Kozjansko“ za sezono
1983/84

V abonma bo vključenih šest gledaliških predstav poklicnih slovenskih gledališč iz Ljubljane, Maribora in Celja, gledališko delo amaterske slupine in dve glasbeni predstavi, od katerih bo ena obsegala ogled opere v Ljubljani ali Mariboru. Vse ostale predstave abonmaja pa bodo odigrale v Kulturnem domu v Šmarju.

Predstave se bodo zvrstile od oktobra do aprila in bodo ob ponedeljkih, torkih ali sredah ob 18. uri.

Cena abonmajske karte za vseh devet predstav je 1000.- din in jo abonente lahko plačajo v dveh obrokih. Za abonente izven Šmarja bo organiziran brezplačni avtobusni prevoz.

Prijavite se lahko v delovnih organizacijah pri sindikalnih poverjenikih, v krajevnih kulturnih društvih, Šmarčani in okoličani, ter tisti, ki nimajo kulturnega društva v svojem kraju in niso v delovni organizaciji v naši občini, pa v knjižnici v Kulturnem domu v Šmarju.

Vse ostale informacije dobite na kulturni skupnosti Šmarje (tel. 821-212) ali v knjižnici v kulturnem domu v Šmarju (tel. 821-352). Abonente bodo vpisovali od 5. do 25. septembra!

Opozarjamo interesente, da se prijavijo čimprej, ker je interes velik, število sedežev pa omejeno!

V ZIBIKI SO PELI IN IGRALI

Na III. srečanju narodno zabavnih ansamblov šmarske občine se je letos v Zibiki zbralo kar 21 skupin in posameznikov. Izredno uspela prireditev, ki sta jo organizirali Prosvetno in Gasilsko društvo v sodelovanju s Kulturno skupnostjo, ZKO in Radiom Šmarje, si je ogledalo zelo veliko ljudi, kar potrjuje upravičenost takega srečanja, ki naj bi postalo tradicionalno.

LB ODSLEJ ODPRTA TUDI OB SOBOTAH

Na zahtevo predsedstva občinske Konference svetov potrošnikov je Ekspozitura LB – SB Celje v Šmarju pri Jelšah od 1. septembra dalje odprta tudi ob sobotah. Delovni ljudje in občani bodo odslej lahko tudi v soboto med 7.30 uro in 11 uro na banki uredili vsa dinarska in devizna vplačila, ter izplačila, dobili pa bodo tudi željene informacije.

BOHOR ŽARI...
GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL ŠMARJE PRI JELŠAH

SEDANJI IKOM ŠMARJE PRI JELŠAH (nekdanji Dom-biro)

1. maja letos se je delovna organizacija Dom-biro preimenovala v IKOM (industrijsko-kovinarska-montažna delovna organizacija). Prvoten naziv namreč ni več odgovarjal njihovi dejavnosti, saj so začeli bolj razvijati kovinski program, ki danes zajema že več kot tretjino realizacije delovne organizacije. Poleg tega je temeljna organizacija BIRO, ki je opravljala tudi vsa strokovna dela za samoupravno stanovanjsko skupnost, prešla v novo ustanovljeno SIS gospodarskih dejavnosti. To sta bila tudi osnovna vzroka, da je prišlo do preimovanja.

Delovno organizacijo sestavlja sedaj dve temeljni organizaciji – Dom in Kovinarstvo. V slednji so zadnja leta razvili proizvodnjo elastičnih veznih elementov, lahke transportne opreme ter opreme za farme prašičev. Za omenjene proizvode je doma veliko povpraševanje, računajo pa in si vse bolj prizadevajo, da bi z njimi prodrli tudi na tuje.

BOHOR ŽARI...
GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL ŠMARJE PRI JELŠAH

NOVO NASELJE V ŠENTVIDU Z ASFALTNO PREVLEKO

Ne samo v naselju ampak vse do Mlač so pred mesecem dni potegnili asfaltno prevleko, tako da so bogatejši za skoraj kilometer asfaltna cesta, ki je veljala milijon petsto dinarjev. Krajanje so z lastnim deležem zbrali 75 odstotkov celotne vrednosti ceste, preostali del sredstev so kot posojilo najeli pri samoupravni cestno komunalni skupnosti Šmarje pri Jelšah, minimalni delež pa bo prispevala tudi tamkajšnja krajevna skupnost. Ker so krajanje opravili veliko dela s prostovoljnimi, udarniški akcijami, so izračunali, da so s tem prihranili za več kot 200 tisoč dinarjev, ki bi jih sicer morali še odšteti za dokončanje del.

D. L.